

(המשך מעמוד 25)

קטמונים ובחיפה, שם היו 12 קלפיות, היו קלפיות גם בנוהד-דיוד וברחוב החשמל.

נוסף לאלה חולקו קלפיות בנצרת (7), בפתח-תיקווה (6), בבאר-שבע (7), בנתניה (7), ברחובות (7), בחולון (6), באשקלון (7) ובבית-שאן (4) — סך הכל 81 קלפיות (ב 11 נקודות יישוב, שבהן הצביעו 19,500 בוחרים בקלפיות הטלוויזיה. עורכי המידגם מספרים כי יותר מ-98 אחוזים של מצביעי המידגם הטלוויזיוני לבחירות לרשויות המקומיות, הסכימו אחר-כך להיכנס גם לקלפי ניסיונית נוספת ולהצביע "כאילו" לכנסת.

סמית הביא בחשבון את אחוזי ההצבעה בקלפיות השונות, לפי אחוזי ההצבעה שלהם בבחירות שנערכו לפני שנה וחצי. אם בשכונת התיקווה היה האחוז נמוך מהרגיל, נתן סמית להצבעה בשכונת התיקווה משקל גדול יותר, כאשר הכניס למחשב את נתוני ההצבעה בשכונת-התיקווה. הוא הביא בחשבון גם את המצביעים הדתיים, ומשום כך הצליח להגיע במישאל שלו, לגבי אגודת ישראל, לאותה התוצאה של הבחירות שהיו לכנסת. והתוצאה של 8 מנדטים למפד"ל היא, לדעתו, ריאליסטית.

פיות המידגם הצביע אותו אחוז הבוחרים שהצביע באותן הקלפיות לכנסת. בבחי"רות של מאי '77, תוצאות המידגם בקלפיות אלה תאמו באופן מוחלט את התוצאה הכללית שהסיק מן המצביעים ושקילולים בקלפיות האחרות.

ראייה נוספת של סמית נוגעת לעליית המערך במיספרים מוחלטים. 75% מהבוחרים (כ-80 אחוז מבעלי זכות הבחירה) השתתפו בבחירות למועצות המקומיות ומידגם של סמית, מתוך 1.100.000 המצביעים לרשויות המקומיות, כ-40 אחוזים הצביעו עבור המערך במידגם של סמית ואלה הם, בתרגום למיספרים מוחלטים, בין 420 ל-430 אלף מצביעים.

גם אילו הצביעו 25 האחוזים הנותרים כולם כאחד עבור הליכוד, דבר שכלל אינו עולה על הדעת. גם אז מיספר זה של מצביעים גבוה יותר מיספר הקולות — 370 אלף — שקיבל המערך בבחירות לכנסת האחרונה. ומכאן שעליית המערך היתה כ-4 מנדטים לפחות.

סמית דוחה גם את הטענה שתושבי אי-זורי המצוקה, שהם בדרך-כלל מתומכי הליכוד, נמנעו הפעם מלהצביע, וכי משום כך נגרע חלקו של הליכוד במידגם שלו.

והמהפך לא היה מתרחש כלל. סמית אינו מכחיש את הכישלון של א.ו. הוא מסביר אותו בכך שהסקר נערך כשלושה שבועות לפני הבחירות, אס"י פורסם רק ארבעה ימים לפניו.

הוא טוען כי גם באותו סקר ניכרה כבר המגמה של עליית הליכוד. "כמה ימים לפני הבחירות ערכתי סקר נוסף", הוא אומר. "לא היה לי כסף, אז המישאל נערך על-פי מידגם מצומצם ביותר. התוצאות ש"קיבלתי תאמו כמעט בדיוק את תוצאות הבחירות, אבל החלטתי לגנוז את הסקר. הששתי שמא הוא לא נכון, כיוון שנעשה על-פי מידגם קטן. אני לא מספר עכשיו על הסקר הזה, כיוון שלא פירסמתי אותו אז."

צמח, שערכה ערב הבחירות האחרונות את מישאל דעת-הקהל היחידי שקלע ל"תוצאות הבחירות, מודה כי גם לה היו בעבר כישלונות. אחרי הצלחתה הגדולה ערב הבחירות לכנסת, היא הוזמנה לחוות את תוצאות הבחירות להסתדרות ונכשלה כישלון רחוק — כאשר ניבאה למערך פחות מ-50 אחוז. אולם צמח בטוחה כי הסקר שערכה עתה הוא האמיתי, בעוד הסקר של סמית הוא "רמאות."

על פי הסקר של צמח, הדומה בנטייתו הכללית לזה של גוטמן, זוכה הליכוד ב"ניצחון גדול הרבה יותר מניצחונו בבחי"רות המהפך, ומגיע ל-54 מנדטים (במקום 45 בבחירות), המערך יורד מנדט אחד, ומקבל רק 32 מנדטים; המפד"ל אף היא יורדת מנדט אחד ועומדת על 11 מנדטים, ולעומתה מגדילה אגודת ישראל את כוחה במנדט אחד ומקבלת 5 מנדטים. רק"ה ושלי מקבלות אותו מיספר המנדטים שהיה להן בבחירות האחרונות — רק"ה 5 ושלי 2. פלאטרו, ר"צ, המיעוטים של המערך ופא"י, אינם עוברים את אחוז החסימה. כך גם שני פלגי ד"ש.

"זה פוגע בפרנסה שלהם"

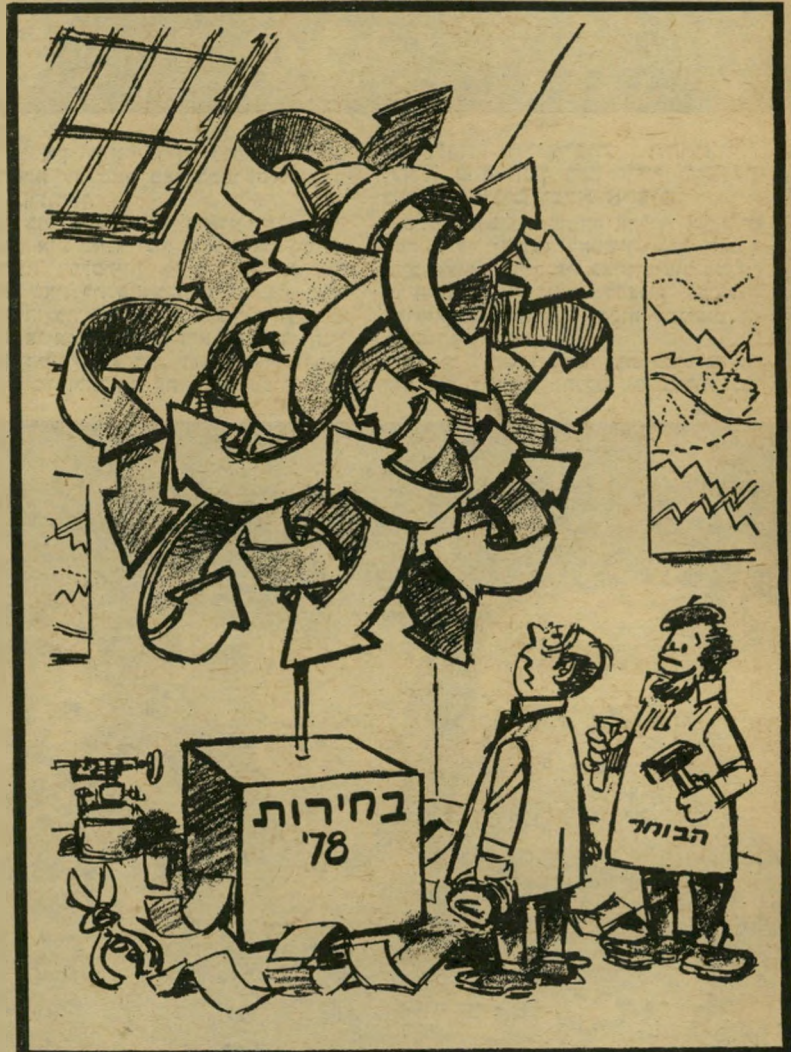
גם אצל צמח, כמו אצל גוטמן, חסרים מנדטים רבים. היא אינה יודעת אל מי הלכו 11 המנדטים החסרים לה. "ביטאתי את תוצאות הסקר שלי באחוזים, ולא ב"חברייכנסת". טענה הסטטיסטיקאית. "את התרגום לח"כים עשה העיתונאי של חבט. הוא מבין בפוליטיקה יותר טוב ממני."

חנוך סמית, לעומתה, מסביר מדוע אצלו אין חסרים מנדטים או אחוזים שעה שבי"סקרים של המתנגדים לו קיים היסרון גדול זה. "כאשר עורכים מישאל דעת-קהל", הוא אומר, "יש אנשים שעונים שאינם יודעים למי יצביעו, אלה הם הבלתי-מוזיהים. כשאותם אנשים מגיעים לקלפי, הם בכלל זאת מצביעים. במישאל של הטלוויזיה היה המצב אחר. אחרי שהבוחר התבקש להצביע למידגם של הרשויות המקומיות, הוא התבקש להצביע גם למידגם של הכ"נסת. הוא עמד בפני רגע של אמת. כמו שקורה לו כשהוא הולך לקלפי אמיתית ו מצביע כפי שהוא חש באותו הרגע."

בפיו של סמית הסברים נוספים למית"קפה הגדולה עליו. לדעתו עומדים גורמים פוליטיים מאחרי הניסיון לקעקע את המידגם שלו, והוא אינו מקבל את טענתה של צמח שהיא מקורבת מבחינת ההשקפות הפוליטיות האישיות שלה למערך יותר מאשר לליכוד. לדבריו קיים הבדל מהותי בין מישאלי דעת-קהל לבין מידגמים מהסוג שערך בטלוויזיה. בעיקר בגלל האחוז ה"גבוה של הבלתי-מוזיהים."

גם כשאני עושה מחקר מהסוג של האשה הזאת (הכוונה לצמח) או של לואיס (גוטמן), הוא אומר, "אצלי ישנם הבלתי-מוזיהים, מה שאין כן במידגם שעשיתי בטלוויזיה. לאשה הזאת יש איזה פטנט שהיא אפילו לא מוכנה לגלות אם הוא מדעי או אסטרולוגי, כיצד לחלק את ה"קולות הבלתי-יודעים, לי אין פטנטים כאלה, ותודה לאל שאין לי פטנטים כאלה."

את חריפות ההתקפה עליו מסביר סמית בדרך מקורית משלו: "לא רציתי להגיד את זה, יכולתי לעשות לגוטמן ולאשה הזאת מה שהם עשו לי, אבל רציתי להיות יותר תר"בותי. ברור שכאשר המידגם שלי, שהוא כל-כך מדוייק, אינו תואם את הסקרים הפרטיים שהם עושים, זה פוגע בהם, כיוון שזה פוגע בפרנסה שלהם."

"נו, איך זה נראה לך?!"

בבדיקה נוספת שערך, הוא חילק את הקלפיות של המידגם לפי איזורי בחירה של עשירים, עניים ובעלי הכנסה בינונית. אחוז ההצבעה של בני השכבות היה שווה לאחוז בצפון תל-אביב, ובעיר התחתית בחיפה הצביע אותו האחוז שהצביע בכרמל העשיר.

"לא היה לי די כסף"

גם גוטמן וגם צמח אינם שוכחים ל"סמית את כישלונו בסקר דעת-הקהל שעשה, ושפורסם ארבעה ימים לפני הבחירות לכנסת התשיעית. לפי הסקר ה"הוא של סמית, היה המערך זוכה בניצחון * קאריקטורה של הרבוק על תוצאות הבחירות בארצות-הברית, שנערכו באותו יום, ושהסתיימו אף הן בתמונה מטושטשת.

פחות או יותר, כיוון שהכניס לתוך המחשב את הנתון שהדתיים משתתפים פחות ב"מישאלים. לגבי שתי המיפלגות האלה טיכנת סמית את המחשב שלו תוך התחשי"בות בעובדה שבאחד מריכוזי ההצבעה הדתית, העיר בני-ברק, לא היתה לו קלפי ניסיונית.

המערך עלה גם במיספרים

בישיבה עם כתב העולם הזה הסביר סמית כמה שיקלולים נוספים במידגם שלו. לגבי הקיבוצים, שם לא היו לו קלפיות, ובעיקבות מפולת ד"ש, הניח סמית כי הקולות שנתנו בני הקיבוצים לד"ש בבחירות לכנסת, חזרו אל המערך. לסמית יש הוכחה מרענת לגבי הדיוק שבמגמת תוצאות המידגם שלו. לפחות בארבע מקל-

(המשך מעמוד 27)

כחבורה זו יכזב ציצי' דהפועי עתה במרוצת התוקף. הוא זכה ב"בחירות בבחירות עצמו, ונחל ניצחון מרשים מאד.

כשנבחר ציצי' בפעם הראשונה, אפשר היה לראות בכך קרויון, הצלחה של תרגיל ביחסי-ציבור נוסח אמריקה, ניצחון מול פוליטיקאי נעדר-כאריזמה שהציבור התר"קומם נגדו (אולי שלא בצדק). לא כן ניצ"חונו השני ברציפות: הפעם התמודד עם מועמד חדש, טרי ובעל-שם, ואילו הוא עצמו נמדד על-פי ההצלחות והכישלונות שלו.

בכך פרום מופתגת, יכזב שלמה להט ולהתייצב בעת כמו שהוכיח את יכולתו העצמית לגרוף קולות, לנהל מנגנון גדול ולקבץ החלטות מדיניות-מינהליות הנוגעות ל"מאות-אלפי אזרחים.

לדבר היבטים פוליטיים ראשוניים-במע"ל, ציצי' הבלית את דעותיו היוניות לא פעם, באומץ-לב ציבורי שאינו נופל מזה של טדי קולק. לפני ארבע שנים חתם — יחד עם עמיתו הרמת-גני ישר"אל פלד, עם לובה אליאב ואחרים — על גילוי-דעת, שנחשב אז מרחיק-לכת בגיי"תו היונית.

ביגלל היעדר-מנהיגות, התמסס ייחור"דה של המיפלגה הליברלית בליכוד. באופן מסורתי היו הליברלים (והציונים הכלליים לפניהם) מיפלגה ימנית-יונית, שהצטיינה במידה אופיינית של שכל ישר בעל-בית, ומתינות אזרחית. מידה זו בלטה באישים כמו פרץ ברנשטיין, ישראל רוקח, יוסף ספיר — אנשים שתמכו תמיד בקו יוני"בממשלה, ושהתנגדו לקנאות הלאומנית של חרות.

עם הקמת גח"ל, והליכוד לאחריה, נע"לם בהדרגה ייחוד זה של הליברלים, והם נכנעו יותר ויותר לאידיאולוגיה ולטמ"פרמנט של חרות.

כיום ניצב מצב מגוחך: בעוד כנוי עצמו נחשב את הלאומנות הקיצונית והגיע למעשה לעמדה "יונית" ככמה נושאים (אמ"כ"ו לא"ככזום), מהווים כמה מראשי הנוי"ברלים, "אופוזיציה לאומנית" לכנוי.

ברור שלמיפלגה הליברלית דרושים כיוון חדש, ומנהיגות שיש לה היכולת

ציצי' תשובה לניצנים

והרצון להבליט ייחוד זה בצמרת המדי"נה. מנהיגות זו יכולה לבוא מתוך קבוצת ראשי-הערים המצליחים — ציצי' פלד ואחרים.

ציצי' הוא קבוצה